

teljice na svojih društvenih zborovanjih duhovnega voditelja. To ni društvo, to je bratovščina starih devic. Najnovejšega varovanca dr. Šusteršiča vprašamo: Kam ploveš?

„Slovenec“ se jezi nad slikami „Alt-Krain“ in pravi, naj bi se v šoli rajše uvedle statistične tabele o škodljivosti alkohola. Mi pa trdimo, da je večna škoda, zakaj se lanski zborovalci ljubljanskega kongresa proti alkoholu niso dali fotografovati, ko so na ulici iskali ravnotežje telesa. Taka slika bi živo kazala vpliv alkohola. Ali ni res?

Rešetar V.

Dopisi.

Kranjsko.

O, srečni kmetje, srečna vas! Blizu Ljubljane stoji vas, Rudnik po imenu. Ker je v ljubljanski okolici, je samo ob sebi umevno, da je vas skozinskoz klerikalna. Tamkaj službuje že dolgo vrsto let učitelj Ivan Petrič, in sicer po izjavah višje šolske oblasti s hvalevrednimi uspehi, dasi je šolska soba skrajno slaba in zanemarjena, vsa šolska oprava gnila, dasi šola nima skoro nič učil in dasi je v vsakdanji šoli 138 otrok. Tamkaj pa pase duše bogaboječ duhovni oče, duhovni oče, ki ima poleg drugih vrlin tudi to, da sovraži učitelja. Ta se je namreč pred 2 letoma odpovedal s 70 gl. plačani orglarski službi, volil liberalne kandidate v dež. in drž. zbor, zato pa si nakopal jezo bogaboječega moža, duš pastirja, miru oznanjevalca. Pa ni si natovoril samo njegove jeze, nego deležen je že 2 dolgi leti sovraštva nekega Janeza Černiča, agenta škofove zavarovalnice, torej moža velike pobožnosti, ki moli na glas celo v cerkvi pred izpostavljenim Najsvetejšim — za sovražnike te fare ali za kak drug dober namen. Ta dva krščanska moža rujeta torej že 2 leti proti tovarišu Petriču, hoteč ga izstradati ali vsaj spraviti z Rudnika. Kolega Petrič — miren kot božji volek — je vse razne laži potrpežljivo prenašal. Kovali so proti njemu razne izjave in pobirali podpise nahujskanih kmetov, ki so očitno rentočili po gostilnicah: „Kaj bo pa učitelj jedel, če ne bo orglal? Mi takega učitelja ne maramo, ki noče orgljati! Če „šumašter“ ne bo orglal, bo pa šel!“ In tako naprej! Ti razni pobožni vzkliki so tako lepi, da se ob njih gabi poštemu človeku! No, vse take in enake spletkarije so bile do danes — brezuspešne. Petrič še vedno učiteljuje na Rudniku, samo Janez Černič je dobil zadnje dni nekoliko po prstih. Treba bi takega moža z brezovko namazati še kot drugod, pa bodimo za sedaj zadovoljni, da je bil vsaj malo okrean. Ta pobožnjak je začel namreč razglašati po fari te-le laži: 1.) Učitelj mojega brata zaradi mene sovraži, grdo z njim ravna in ga pretepava. 2.) Učitelj uči otroke — krasti. 3.) Jaz bom že pokazal temu šumeštru, on ne bo več v tej fari otrok pretepaval. — Tovariš Petrič bi moral biti pravo jagnje, ko bi ga ne podžgale take umazane govorice. Šel je torej in tožil poštenjaka Černiča. Ta je dobil za priče 4 odrasle ljudi, kakih 6 otrok, katerim je plačal krone, in starca 77 let. Obravnave so bile tri: 23. grudna l. l., 2. in 5. prosinca t. l. In kaj so dognali? Bratu Černičevemu se ne godi nobena krivica v šoli, ker je še dosti priden učenec, zato je pred sodnikom povedal, da hodi rad v šolo, o pretepavanju pa ni niti govora. — Na učiteljevo prošnjo so prinesli nekateri otroci letos nekaj zrnja za ptice, ki jih krmijo na šolskem vrtu. Ponavljalci so prinesli pred 4 leti nekej vej za grah. Gospodar istih grmov se je izjavil pred sodiščem, da

nima zaraditega nobene škode. Pred 5 leti so prinesli učitelju ponavljalci nekaj prekelj za fižol, ki so jih dobili doma od svojih očetov. Prinesli so mu tudi nekaj navadnih leskovih šib, ki jih rabi učitelj pri ponku v cepljenju. — Černičeve laži so bile torej dokazane, in sodnik mu je za sedaj zamašil usta, ko je možu prisodil primerno kazen! In sedaj ima Petrič za nekoliko časa mir, mi pa imamo eden dokaz več, da ni večjega nasprotnika šole in učiteljstva nego je klerikalec. Vsa ta stvar je torej v redu, radovedni smo samo, kaj poreče k temu — „Slovenski učitelj“!

Koroško.

Slovenske učitelje izganjajo. „Učiteljski Tovariš“ je poročal že v I. letošnji številki, da je g. Rudolf Mencin, učitelj v Škocijanu na Koroškem, imenovan za učitelja v Št. Ilju pod Turjakom na Štajerskem. — Kratka, za mnogokoga morda nepomenljiva je ta novica, a vendar je v nji pravcata slika naših žalostnih šolskih razmer. Zopet mora slovenski učitelj pobegniti iz dežele in si v drugi deželi iskati službe in kruha, ker mu pri vladajočih razmerah na Koroškem nočejo pustiti mesta! Kakor! pod rajnim nadzornikom Gobancem, tako in še huje je pod vladajočim Pallatom, da namreč slovenskemu učitelju, in bodisi še tako vesten in priden učitelj, zagrenijo življenje tako, da mu nagajajo, kjer le morejo, da končno rad gre iz dežele. Dober del tega seveda opravlja nadzornik Palla, ki že skrbi zato, da postane služba slovenskega učitelja kolikor mogoče — neprijetna. Tako je že lepo število izvrstnih slovenskih učiteljev moralo zapustiti deželo. In na pritožbe slovenskih poslancev, da primanjkuje slovenskih učiteljev, ima Palla drzno čelo odgovarjati: „Saj bi jih nastavljal, ko bi jih imel!“ Na drugi strani pa se izganjajo iz dežele! In tako deluje šolska uprava neprestano in dosledno na to, da izpodriva slovenske učitelje in da nasprotuje razvitku slovenskega šolstva.

Dunaj.

Šolski sluge in učitelji. Kako sijajno se godi dunajskemu učiteljstvu pod plemenito vlado krutega krščansko-socialnega dunajskega paše dr. Karla Luegerja, nam kažejo ta-le vnebovpijoča destva: Definitivni šolski sluge na Dunaju imajo po 1400 K plače, 500 K stanarine, dve kvinkveniji po 100 do 200 K, kar da na leto skupaj 1900 do 2100 K. Definitivni podučitelji pa imajo po 1400 K plače, 2400 K stanarine in nič kvinkvenij, skupaj 1640 K, torej za 260 do 460 K manj nego šolski slugi. Podučiteljice imaje samo po 180 K stanarine. — Definitivni šolski sluge II. plačilnega razreda dobe na leto po 1550 do 1750 K, podučitelji enakega plačilnega razreda pa po 1440 K. Provizorični šolski sluge I. plačilnega razreda imajo 1320 K letne plače, II. plačilnega razreda 1200 K, podučitelji pa samo 1200 K in 800 K. — Na Dunaju službuje 633 stalnih podučiteljev, oziroma podučiteljic večinoma s 1440 K letne plače, 82 okrajnih pomožnih učiteljev s 1440 K, 42 pomožnih podučiteljic s 1440 K, 258 krajnih pomožnih učiteljev, oziroma učiteljic s 1200 do 1440 K, 142 provizoričnih podučiteljev na nesistemizovanih mestih po 800 K. — Tako kričeče nesoglasje med plačami učiteljstva in drugih, tudi manj važnih in izobraženih stanov vlada menda splošno v naši državi. Tako se faktično ceni delovanje učiteljstva, in toliko ceno ima ljudska izobrazba. Naj živi fraza o visoki nalogi šolstva!